

DET MIDLERTIDIGE
VÆKSTFORUM

Region Sjælland
... hvilke udfordringer har vi?

Udfordringspublikation
MARTS 2006

Region Sjællands vækstpolitiske udfordringer

Region Sjælland ...hvilke udfordringer har vi?

► I det midlertidige vækstforum for Region Sjælland ser vi et stort potentiale for en aktiv erhvervsudvikling i Region Sjælland. Dette potentiale skal realiseres i et samspil mellem erhvervslivet, offentlige aktører, viden- og uddannelsesinstitutioner, arbejdsmarkedets parter og andre relevante regionale parter. Det regionale vækstforum vil således spille en central rolle i realiseringen af dette potentiale. Målet er vækst og fremgang i regionen.

Region Sjælland har en række erhvervmæssige udfordringer. Udfordringer, som vi skal forsøge at håndtere ved en fælles indsats.

Det midlertidige vækstforum for Region Sjælland har siden november 2005 identificeret såvel en række overordnede regionale udfordringer som mere specifikke erhvervmæssige udfordringer.

Vi præsenterer de vigtigste udfordringer i denne udfordringspublikation.

Arbejdet med at identificere de regionale udfordringer er foregået i en god proces præget af dialog og fælles videnopbygning. I efteråret 2005 blev den nuværende erhvervsfremmeindsats og organisering kortlagt, og der blev udarbejdet analyser af regionens erhvervsliv. Samtlige medlemmer af det midlertidige vækstforum for Region Sjælland er blevet interviewet om vores erfaringer og syn på regionens vilkår og udfordringer. En række regionale ressourcepersoner deltog på workshops om

relevante emner for væksten i regionen. Tre forskere har udarbejdet hvert deres bidrag til debat om regionens muligheder. Endelig har vi afholdt en fælles debatdag om regionens udfordringer. Debatten blev fulgt op på vores ordinære møde den 19. januar 2006.

De overordnede udfordringer handler om regionens samspil med naboregionerne, om at skabe et fælles grundlag og en fælles forståelse i forhold til erhvervsudviklingen i regionen og om udnyttelsen af globaliseringsmuligheder. Nærheden til hovedstaden bør udnyttes i et ligeværdigt samarbejde. Fremvæksten af et fælles arbejdsmarked på hele Sjælland viser nødvendigheden af et godt samspil og illustrerer, at storbyen har brug for oplandet og omvendt.

Region Sjælland er også en del af samarbejdet i Øresunds- og Østersøregionen, som også er vigtige faktorer for udviklingen i regionen.

Udviklingen af Region Sjælland skal også sikres ved, at der er udviklingsmuligheder for yderområderne. I den forbindelse spiller virksomhederne en vigtig rolle, men også udviklingen af attraktive byer har stor betydning som drivkraft i den regionale udvikling.

Globaliseringens udfordringer bør håndteres ved at identificere og fremme de stærke og unikke egenskaber i regionens erhvervsliv og derved gøre det attraktivt både at drive virksomhed, bo og arbejde i regionen. >>

Læs mere på hjemmesiden www.vfsj.dk...

De konkrete udfordringer vedrører følgende områder:

- Virksomheder, innovation og ny teknologi
- Iværksætteri
- Uddannelse og udvikling af menneskelige ressourcer
- Turisme

Denne publikation er den anden af i alt tre publikationer fra det midlertidige vækstforum for Region Sjælland.

Vi udgav i januar 2006 en faktapublikation om regionens erhvervsliv. Som afslutning på arbejdet i det midlertidige vækstforum for Region Sjælland vil vi i marts 2006 offentliggøre et sammenfattende grundlag for den erhvervsudviklingsstrategi, som det regionale vækstforum skal udarbejde efter pr. 1. april 2006.

Med udfordringspublikation håber vi, at vi kan bidrage til videre debat om regionens udfordringer.

Læs mere om det midlertidige vækstforum for Region Sjælland og vores arbejde på www.vfsj.dk.

Det midlertidige vækstforum for Region Sjælland

Amtsborgmester Kristian Ebbensgaard,

Roskilde Amt (formand)

Borgmester Henning Jensen, Næstved

Adm. direktør Michael Buur Trærup,
SCA Packaging Flamingo

Rektor Henrik Toft Jensen, Roskilde Universitet

Formand Mads Andersen, 3 F

Borgmester Bjørn Dahl, Roskilde

Direktør Susanne Folmer, Lykkeberg A/S

Borgmester Ivan Hansen, Sorø

Direktør Jørgen Haukohl, Rambøll Danmark

Amtsborgmester Hans Jørgen Holm, Vestsjællands Amt

Gårdejer Henrik Høegh, Holeby

Direktør Preben Knorrenborg, Selandia Slagelse

Adm. direktør Jesper Kring, Kring Office A/S

Direktør Birgit Hartvig Larsen, Grønt Center

Borgmester René Milo, Greve

Amtsborgmester Bent Normann Olsen, Storstrøms Amt

Regionsdirektør Finn Rohde, Danske Bank

Borgmester Jens Stenbæk, Tornved

Direktør Steffen Stræde, Knuthenborg Safari Park

Rektor Susanne Stubgaard, Næstved Gymnasium & HF

Adm. direktør Palle Svendsen, Delfi Technologies A/S

Borgmester Hans Ole Sørensen, Rødby

Formand Lars Aarup, Danske Anlægsgartnere

HK-Formand Jorun Bech, RAR i Roskilde Amt

Malermester Willi Becke, RAR i Storstrøms Amt □

Overordnede udfordringer

I kortlægningen af de regionale udfordringer har der vist sig en række overordnede problemstillinger, der går på tværs af de mere faglige erhvervspolitiske temaer og indsatsområder.

► Der er særligt fire overordnede udfordringer, som træder frem:

- Udnyttelse af nærheden til hovedstaden, Øresundsregionen og andre naboregioner - i ligeværdigt samarbejde
- Skabelse af et fælles grundlag for udvikling af regionen
- Udvikling i yderområderne - i samspil med stærke byer
- Forstærket koordinering af erhvervsfremmeindsatsen

Udfordring: At udnytte nærheden til hovedstaden, Øresundsregionen og andre naboregioner - i et ligeværdigt samarbejde

Nærheden til Storkøbenhavn er et helt centralt vækstvilkår for Region Sjælland. I regionen er der ikke - som i andre dele af landet - en meget stor by i selve regionen. Til gengæld er Storkøbenhavn tæt på, og dele af Region Sjælland er funktionelt en del af hovedstadsområdet. Denne nærhed til Storkøbenhavn er overvejende en styrke, som det bliver en udfordring at udnytte mest muligt. Samtidig er det for Storkøbenhavn og Region Hovedstaden et væsentligt vækstvilkår, at der er plads til yderligere erhvervsudvikling og bosætning i Region Sjælland.

Det er en udfordring for regionen, at den regionale erhvervspolitiske indsats er både effektiv og har et bredt ejerskab. Derudover er det afgørende, at den bliver koordineret med naboregionerne i et ligeværdigt samarbejde. Region Sjælland og Region Hovedstaden skal supplere hinanden. Regionerne har forskellige styrker, som skal udnyttes aktivt.

Øresundsregionen er hele Sjælland og hele Skåne. En vigtig udfordring er at etablere samarbejde i hele Øresundsregionen. Skåne er som store dele af Sjælland opland til den befolkningstætte metropol København-Malmø. Region Sjælland - og Skåne - har derfor mange udfordringer til fælles med områderne uden for Storkøbenhavn. De tyske naboregioner er ligeledes vigtige samarbejdspartnere for virksomheder og institutioner i Region Sjælland. Metropolerne Hamborg og Berlin spiller en stigende rolle som markeder for erhvervslivet - ikke mindst set i lyset af de stigende handelsforbindelser i hele Østersøområdet.

Udfordring: Skabelse af et fælles grundlag for udvikling af regionen

I forbindelse med vores undersøgelse af udfordringerne for Region Sjælland er der flere, der har tilkendegivet, at man skal være bedre til at "stå sammen" i Region Sjælland og på Sjælland i det hele taget.

Resultaterne - eller mangel på samme - viser sig på mange forskellige områder. Den manglende sammenhæng er blandt andet forklaret med "pendlerkulturen" forstået som det forhold, at den store bevægelighed af arbejdskraft, varer mv. på hele Sjælland ikke giver oplagte skæbnefællesskaber. Udvikling af regionen kræver, og at der identificeres vigtige områder at stå sammen om, at der tales med én stemme. Samtidig skal vi udnytte og udvikle regionens styrker i respekt for de regionale forskelle.

Udfordring: At skabe udvikling i yderområderne - i et samspil med stærke byer

Det er en afgørende udfordring for, at der sættes fokus på vækst og udvikling i yderområderne. Yderområdernes udfordringer skal beskrives i den regionale erhvervsudviklingsstrategi, som det regionale vækstforum skal udarbejde efter 1. april 2006. Yderområder er generelt kendetegnet ved befolknings tilbagegang. Den tilbageværende befolkning består typisk af mange ældre og få unge. Det vanskeliggør erhvervsudvikling. Det er derfor en udfordring at tiltrække ressourcestærke borgere til yderområderne.

Udvikling af gode vækstvilkår i yderområderne er en forudsætning for bosætning og øvrig udvikling. Det er derfor også en udfordring at få skabt en erhvervskultur, hvor det også bliver attraktivt at starte erhverv og bosætte sig i yderområderne.

De primære naturbundne erhverv har en stor afledt beskæftigelseseffekt i yderområderne både inden for forarbejdningsindustri, følgeindustri og håndværk. Det gælder også i Region Sjælland. Det er afgørende for udviklingen af både yderområder og landdistrikter, at rammevilkårene for de primære erhverv fremmer videnoverførsel, uddannelse og investeringer herunder ved generationsskifter.

En anden forudsætning for bæredygtig udvikling i yderområderne er blandt andet økonomiske lokomotiver til at trække væksten. Udviklingsinitiativer i yderområderne kan derfor med fordel kobles op på samarbejde med de kompetencer, institutioner mv., som findes i byerne. En anden udfordring, der også er blevet peget på, er at styrke byerne, så de kan fungere som regionale lokomotiver, hvilket har betydning for udviklingen af yderområderne.

Der er ingen tvivl om, at byerne i dag spiller en større rolle end tidligere som centre for aktiviteter, som bidrager til vækst og udvikling. Der stilles derfor større krav til byernes indhold, for at de kan fungere som lokomotiver. I Region Sjælland findes der en række mindre og mellemstore byer med forskellige potentialer. Det er vigtigt, at byerne fremover satser på deres styrker og særlige attraktioner, så de kan understøtte udviklingen af erhvervslivet.

Udfordring: At effektivisere og koordinere i erhvervsfremmeindsatsen

Det er vækst og udvikling i de sjællandske virksomheder, som primært skal sikre vækst og udvikling i Region Sjælland. Det er fra flere sider blevet fremhævet, at det er en vigtig udfordring, at ressourcerne og kompetencerne i regionens erhvervsfremmesystemer skal udnyttes bedst muligt, således at virksomhederne får den hjælp, der svarer til deres behov. Der er i dag for mange og for spredte rådgivningstilbud til, at de enkelte centre kan identificere og hjælpe iværksætterne, herunder vækstiværksætterne. Der er ligeledes brug for en målrettet indsats i forhold til udvikling af de små og mellemstore virksomheder samt ved generationsskifte.

Der er behov for koordinering af indsatsen, ligesom der er behov for at gøre erhvervsfremmesystemet mere overskueligt for kunderne. Virksomhederne kan ikke overskue de muligheder, der findes i erhvervsfremmesystemet. Det er blevet foreslået, at erhvervsfremmesystemet skal være mere offensivt og opsøgende i forhold til virksomhederne. De kan have behov for sparring til at definere og iværksætte nye processer - hvad enten det gælder innovation, omstilling, ny teknologi eller andre forandringer. □

Virksomheders evne til at skabe et højt videnindhold i deres produkter, at forny deres produkter og deres produktionsprocesser og at aflæse forbrugerbehov er afgørende i en globaliseret økonomi. Derfor er det afgørende, at virksomhederne både får adgang til og kan anvende nye teknologier. Desuden er det afgørende, at virksomhederne overvejer, hvordan innovation kan bidrage til vækst.

Virksomheder, innovation og ny teknologi

► Som det fremgik af faktopublikationen er Region Sjællands rammebetingelser for innovation middelhøje, mens innovationspræstationerne i regionen er blandt de ringeste set i forhold til de andre danske regioner. Rammebetingelserne for anvendelse af ny teknologi er - særligt når det handler om anvendelse af IKT - middelhøje. Det samme er præstationerne.

I forbindelse med kortlægningen af Region Sjællands udfordringer er der særligt peget på fire udfordringer:

- Forbedring af det innovative samspil
- Tilførsel af innovationskompetencer og viden til de små og mellemstore virksomheder
- Udvikling af eksisterende og potentielle erhvervsmæssige styrkepositioner
- Tiltrækning af virksomheder

Udfordring: At forbedre det innovative samspil

Innovation og nytænkning sker ofte i netværk og samarbejde mellem forskellige parter. Der er derfor behov for at forbedre det innovative samspil. Det kan fx være

netværk mellem virksomheder indbyrdes, og mellem virksomheder og viden- og uddannelsesinstitutioner mv. Det er en vigtig udfordring at skabe mulighed for, at aktører, der har forskellige kompetencer og tænker forskelligt, og som ikke normalt mødes, kan mødes. Nærheden til de københavnske viden- og uddannelsesinstitutioner er en stor styrke, men samspillet med de viden- og uddannelsesinstitutioner, som ligger i regionen er det vigtigste udgangspunkt.

Udfordring: At tilføre innovationskompetencer og viden til de små og mellemstore virksomheder

Ny viden er afgørende for udvikling. Hvis de små og mellemstore virksomheder skal realisere deres vækstpotentiale, vil adgang til ny viden ofte være en forudsætning. Mange små og mellemstore virksomheder mangler kompetencer og viden til at arbejde målrettet med innovation og vækst, og ofte er de ikke opmærksomme på det udviklingspotentiale, der ligger i at bringe ny viden og kompetencer ind i virksomheden. Fremme af samarbejde med store virksomheder er

afgørende for tilførsel af kompetencer til små og mellemstore virksomheder, men også små og mellemstore virksomheder, der står over for samme type af udfordringer, kan med fordel intensivere samarbejdet. Virksomheder inden for de primære erhverv har ligeledes en udfordring med hensyn til at sikre sig adgang til ny viden.

Udfordring: At udvikle eksisterende og potentielle erhvervmæssige styrkepositioner

Det er en udfordring at udvikle nogle regionale erhvervmæssige flagskibe eller fyrtårne, der kan skabe vækst og profilere regionen. Det midlertidige vækstforum her allerede fået gennemført flere analyser, der identificerer en række eksisterende og potentielle styrkepositioner. En fremadrettet prioritering af indsatsen er en vigtig udfordring.

Udfordring: At regionen er i stand til at tiltrække virksomheder

Et led i udviklingen af Region Sjælland kan være at der skabes bedre rammebetingelser med henblik på at styrke attraktiviteten over for virksomheder.

I Region Sjælland skal der kunne tilbydes attraktive vilkår til virksomheder, der fx har behov for mere plads, eller som vil lokalisere sig i tættere på arbejdskraften, der i dag i stort omfang pendler fra bopælen i Region Sjælland til det storkøbenhavnske område.

Regionen skal være tilstrækkeligt attraktiv til at være i stand til at tiltrække etablerede virksomheder andre steder fra. Det gælder særligt virksomheder fra udlandet, der overvejer at lokalisere sig i Danmark. □

Iværksætter

Som det fremgik af faktapublikationen er rammebetingelserne for iværksætter de dårligste i Danmark, når man sammenligner med de øvrige danske regioner. Det skyldes i høj grad fraværet af risikovillig kapital, men også en forholdsvis svag iværksætterkultur. Region Sjællands præstationer i forhold til iværksætter er forholdsvis gode.

► Der er mange iværksættere i Region Sjælland. Og de er nødvendige for at skabe vækst og udvikling. Men mængden af iværksættere gør det ikke alene. De rette vækstbetingelser skal være til stede, hvis virksomhedernes konkurrenceevne skal forbedres. Region Sjælland har nemlig relativt få vækstiværksættere sammenlignet med de øvrige regioner - altså iværksættere, der skaber jobs. Men de få, der er, står for størstedelen af beskæftigede i nyetablerede virksomheder, ligesom de omsætter og eksporterer markant mere end andre iværksættere.

Der er kortlagt følgende udfordringer:

- Skabelse af en iværksætterkultur
- De gode idéer skal bringes frem i lyset
- Succesraten for iværksættere skal hæves

Udfordring: Skabelse af en iværksætterkultur

Det kan kræve mange overvejelser at starte egen virksomhed. Men hvis man har set det lykkes for nogen, vil det måske være lettere selv at gøre det. Iværksætterlyst er i høj grad kulturelt bestemt, og regionen kan blandt andet udnytte de primære erhvervs og de mange mindre håndværkeres iværksætterkultur. Der er blevet

peget på, at Region Sjælland traditionelt har været præget af en lønmodtagerkultur, som ikke lægger op til, at man skal starte egen virksomhed og skabe vækst.

Det er derfor en udfordring at skabe en positiv iværksætterkultur, og det kan begynde allerede i folkeskolen. En vej er blandt andet at opbygge et tættere forhold mellem skole og erhvervsliv, fx gennem efteruddannelse af lærere, virksomhedspraktik, virksomhedsbesøg og erhvervsledere på skolebesøg. Der kan endvidere arbejdes med generel holdningsbearbejdning i forhold til iværksætter. Generationskifter er ofte afsæt for store investeringer og skal anerkendes som iværksætter.

Udfordring: At få de gode ideer frem i lyset

Der skal være kvalitet i de nye virksomheder - de skal være baseret på en god idé og viljen til at vokse. Knopskydning fra eksisterende virksomheder er en vigtig kilde til etablering af nye virksomheder. Mange af de innovative, forretningsorienterede ideer opstår i etablerede virksomheder, men bliver måske ikke udnyttet, fordi ideen ikke passer ind i virksomhedens øvrige aktiviteter. Andre gode ideer opstår på videninstitutioner, men bliver ikke

realiseret, fordi ophavsmanden mangler ressourcer eller viden til at udvikle ideen til forretning.

Det er en udfordring at få de ideer, der ligger lige under overfladen, frem i lyset - både i virksomheder og videninstitutioner. Og det er en udfordring at få dem kommercialiseret, så de kan medvirke til at øge indtjeningen i de sjællandske virksomheder.

Udfordring: At hæve succesraten for iværksætterne

Regionen har forholdsvis mange iværksættere, men deres succesrate er lille sammenlignet med iværksættere i andre regioner. Skal der skabes flere arbejdspladser, er udfordringen derfor at hæve succesraten. Det er en udfordring at identificere og understøtte de rigtige iværksættere og styrke deres overlevelsesmuligheder.

Hvis der skal skabes flere arbejdspladser, er der brug for at sikre udviklingen af de iværksættere, som har det største vækstpotentiale. De skal have den støtte og rådgivning, de har behov for - og her kan der fx være behov for en bedre koordinering mellem aktørerne i erhvervsfremmesystemet. Med henblik på at hæve succesraten kan der også skabes netværk omkring iværksætterne og sikre øget samarbejde mellem det etablerede erhvervsliv og iværksætterne.

Særligt videntunge og globalt orienterede iværksættere er vigtige. Det skyldes, at de videntunge iværksættere og globalt orienterede iværksættere har en positiv effekt på resten af regionen gennem høje lønninger og samtidigt en indvirkning på produktiviteten i de øvrige virksomheder via de produkter, som videntunge iværksættere opfinder eller modificere. □

Uddannelse og udvikling af menneskelige ressourcer

12

Yderligere fokus på uddannelse og udvikling af menneskelige ressourcer er en af regionens store udfordringer.

► Jf. faktapublikationen er uddannelsesniveaut i Region Sjælland forholdsvist lavt. Rammebetingelserne for udviklingen af de menneskelige ressourcer er svage. Præstationerne er blandt de bedre, når man sammenligner med andre danske regioner, hvilket primært skyldes arbejdsstyrkens høje erfaringsniveau.

Kortlægningen viser følgende udfordringer på området:

- Hele regionens kompetenceniveau skal hæves
- Uddannelsesudbuddet i regionen skal modsvare arbejdskraftens og virksomhedernes behov
- Udvidelse af arbejdsstyrken

Udfordring: At hæve hele regionens kompetenceniveau

I forhold til tre af de andre fire danske regioner gælder det for den samlede Region Sjælland, at en højere andel af befolkningen har en erhvervsfaglig uddannelse som højeste uddannelse, mens færre har en længerevarende uddannelse. Ser man endvidere lidt mere detaljeret viser billedet, at der er dele af regionen, hvor denne tendens er væsentligt mere markant.

Kvalificering af arbejdsstyrken og opdateret viden er en vigtig rammebetingelse for virksomhedernes vækst og udvikling. Uddannelse og kompetenceløft har betydning for mulighederne for at skabe innovation i virksomhederne og anvende ny teknologi. En af vejene

frem i Region Sjælland er, at få højnet uddannelsesniveaut generelt i regionen. Det kræver en differentieret indsats afhængigt af målgruppe. Udviklingen af de menneskelige ressourcer kræver derfor en samlet indsats fra folkeskolen og hele vejen op gennem uddannelsessystemet. Det er vigtigt at sætte fokus på behovet for udviklingen af de menneskelige ressourcer. Hertil vil det være relevant at sikre stadig kvalitet og kapacitet på de nødvendige uddannelsesinstitutioner og at udnytte nærheden til København og Odense.

Udfordring: At skabe et uddannelsesudbud i regionen, der modsvarer arbejdskraftens og virksomhedernes behov

Også på uddannelsesområdet - især hvad angår de videregående uddannelser - udgør hovedstadsområdet en betydelig faktor. I forhold til uddannelsesinstitutionerne i hovedstadsområdet ligger der en udfordring i at styrke samarbejde og arbejdsdeling.

Det samme gælder internt i regionen. Udfordringen er at udvikle et uddannelsesudbud, der matcher virksomhedernes behov. Fokus bør ikke være på geografiske hensyn. Samtidig er det vigtigt at opretholde en kritisk masse i de enkelte miljøer med henblik på at sikre den faglige kvalitet i uddannelser på alle niveauer. Det kan betyde, at det vil være hensigtsmæssigt med spe-

cialisering og arbejdsdeling mellem institutionerne, især på de mellemlange videregående uddannelser og erhvervsuddannelserne.

For at få skabt den bedst mulige ramme ligger der en udfordring i få skabt endnu bedre dialog mellem uddannelsesinstitutionerne og erhvervslivet, både når det gælder udvikling af nye uddannelser og mulighederne for at målrette de eksisterende til virksomhederne og arbejdsmarkedets nye behov.

Udfordring: At udvide arbejdsstyrken

Den demografiske udvikling i såvel store dele af Danmark som i Region Sjælland betyder, at der for dele af erhvervslivet ligger en udfordring i at rekruttere unge som afløsning for dem, der træder ud af arbejdsmarkedet. Et yderligere fokus på dette vil gavne virksomhederne selv og vil også i et vist omfang kunne sikre, at flere bliver boende længere i lokalsamfundet.

Dele af regionen har dog et stort arbejdskraftspotentiale, som til gavn for væksten og den enkelte bør sættes i spil. Den gruppe, der i dag er uden for arbejdsmarkedet, er typisk karakteriseret ved at have været væk fra arbejdsmarkedet gennem længere tid og besidde relativt få kompetencer i forhold til virksomhedernes efterspørgsel.

Der er peget på, at det - særligt i visse dele af regionen - er en udfordring, at arbejdskraftreserven for en stor dels vedkommende skal omstilles fra industriproduktion til service - især inden for offentlig service og turisme.

Udvidelse af arbejdsstyrken handler i høj grad også om integration af nydanskere på arbejdsmarkedet. Ud over de sociale fordele ved en bedre integration er det i et erhvervsudviklingsmæssigt perspektiv en væsentlig udfordring at sikre, at der også fremover er et optimalt udbud af arbejdskraft til rådighed for regionens virksomheder. □

Turisme

Turismeerhvervet er vigtigt for udviklingen af Region Sjælland

► Turismeerhvervet har vækstpotentiale og kan blandt andet spille en betydelig rolle ved udvikling af bosætningsstrategier.

Erhvervet står imidlertid også over for en række af udfordringer, hvor der særligt er peget på følgende tre:

- Produktudvikling og kompetenceudvikling
- Skabelse af klynger og værdikæder på tværs af sektorer
- Samspil mellem flere strenge på turismeområdet

Udfordring: Produktudvikling og kompetenceudvikling

En turistoplevelse i Region Sjælland skal være en god oplevelse. Det er væsentligt for indtjening og vækst i erhvervet, at kvaliteten i ydelserne er af høj kvalitet. Endvidere er det vigtigt at kende målgrupperne for Region Sjællands turismeindsats, herunder også fremtidens målgrupper.

Turismevirksomheder er virksomheder som alle andre. Kortlægningen af udfordringer har peget på, at det største behov for branchen er kompetenceudvikling, herunder professionalisering af ledelsen, der igen kan styrke grundlaget for produktudvikling.

I den sammenhæng er det vigtigt at få mere viden ind i erhvervet, gerne i samarbejde med videninstitutioner.

En række uddannelsesinstitutioner har igangsat forskellige initiativer, hvor uddannelserne fokuserer på de sær-

lige behov, som eksisterer hos virksomheder, der arbejder inden for oplevelsesøkonomien. Produktudvikling handler også om at blive i stand til at tilbyde gode alternativer samt at udbyde tilbud til turister i hovedstadsområdet. Regionen skal benytte sig offensivt af nærheden til turistmagneten København. Øget samarbejde med hovedstadsregionen kan styrke udviklingen af produkter på dette område.

En udfordring for produktudviklingen er at udvikle helårsturismen og dermed skabe mere stabile beskæftigelsesmuligheder og bedre udnyttelse af kapaciteten. En mulighed er udvikling af nye helårsattraktioner, mere intensiv og innovativ udnyttelse af sommerhusområderne og udvikling af erhvervsturismen samt en udvikling af tilbud inden for den højere gastronomi.

Udfordring: Skabelse af klynger og værdikæder på tværs af sektorer

Udviklingen i erhvervet kan fx ske ved at gå på tværs og se ud over traditionelle grænser mellem brancherne. En udfordring for koncept- og produktudviklingen er at skabe værdikæder på tværs af brancher.

Udfordring: Samspil mellem flere strenge på turismeområdet

Der fokuseres på forskellige former for turisme forskellige steder i regionen. Region Sjælland har mange

muligheder, idet den store variation i natur, kultur, overnatningsformer mv. giver gode muligheder for arbejdsdeling og samarbejde. Samarbejdet med jord- og skovbruget, som forvalter størsteparten af naturområderne er afgørende for udviklingen.

Kystturismen spiller i meget store dele af Region Sjælland en særlig stor rolle. Med de lange kyststrækninger og mange attraktive badestrande er der gode muligheder for at udvikle sommerhusturismen.

Dette skal ses på baggrund af, at sommerhusturismen i højere grad er sæsonbetonet og indtjeningen mere ustabil. En udfordring er her blandt andet at udvide sæsoner og eventuelt udvikle helårsturisme. Udviklingen af helårsturismen handler også at skabe mere stabile beskæftigelsesmuligheder og bedre udnyttelse af kapaciteten.

Videre er det afgørende, at man formår at udvikle nye helårsattraktioner, en mere intensiv og innovativ udnyttelse af sommerhusområderne samt en videreudvikling af erhvervsturismen, herunder fx konference- og kursussteder. Erhvervsturismen giver høj indtjening. Der er tale om helårsturisme og dermed en relativ stabil aktivitet. ■

DET MIDLERTIDIGE
VÆKSTFORUM

Vækstforum - Region Sjælland på vej.

Udfordringspublikationen er udgivet af det midlertidige vækstforum for Region Sjælland.

